

KRAJÁNEK

› Jičínsko › Rychnovsko › Náchodsko
› Trutnovsko › Královéhradecko

Měsíčník z Královéhradeckého kraje › ročník 21 › číslo 2 › únor 2020 › cena 5 Kč

Druhou lednovou neděli kladou Berliňané červené karafiáty k pomníku levicových aktivistů a zakladatelů Komunistické strany Německa a k výročí zavraždění Rosy Luxemburkové a Karla Liebknechta na hřbitově v Lichtenburku. Mohutného průvodu Berlínem „LL Demo“ se tradičně účastní komunisté nejen z dalekého světa (např. Írán, Palestina i Chile...), ale také komunisté a příznivci KČP z Jičínska.

FOTO – Alena KAŇKOVÁ

PITNÁ VODA SNAD NAD ZLATO

O problematice vody a cen vodného i stočného jsme v Krajáňku informovali několikrát. Cena vody stoupla, tak jako každý rok, letos v průměru o 5 procent v celé ČR. Mohla by trochu klesnout od května, kdy se změní její daň z přidané hodnoty z 15 procent na 10. Mnoha lidem již opravdu došlo, že cenu vody včetně zisku neplatí jen do rukou domácích českých společností. Zastupitelé měst a obcí se s nástupem většího sucha, a někde i nedostatku vody, začali o dodávky pitné vody a o to, kam odchází zisk, více zajímat. Začali uvažovat o odkoupení akcií zpět pod svůj dohled. V našem kraji ve třech okresech – Jičín, Trutnov a Náchod – nepodlehli zastupitelé lákání zahraničním společností a vodu si ponechali pod kontrolou a cena je nižší. Není však v okrese jednotná.

Na Hradecku prodává vodu od roku 2005 francouzská Veolia, která drží dvě třetiny akcií v Královéhradecké provozní, zbytek mají obecní Vodovody a kanalizace Hradec Králové. Veolia má pronajatý vodohospodářský majetek na třicet let. Není tedy zatím možné smlouvu vypovědět, jedinež za cenu vysokých sankcí. Okresní vodárna a městům zůstala infrastruktura a povinnost ji financovat, ale prodej vody, peněžní toky z vody a právo inkasovat za „vodu“ i právo inkasovat zisk z vodného a stočného, přešly do rukou zahraničního koncernu. Cena stoupla na 101,69 koruny za metr krychlový

dodané a odvedené vody. Důvodem zdražení je růst mzdových nákladů, nákladů na energie a zavedení nového poplatku za vypouštění odpadních vod.

Z vybraného vodného a stočného se zpět do údržby, oprav, obnovy a rozvoje vodovodů a kanalizací vrací zhruba 52 %, ale nestačí to. Přibližně 17 % získá stát na daních a poplatcích a zbylých 31 % jde na zajištění samotného provozu vodovodů a kanalizací.

Pokračování na str. 2

››› Slovo předsedkyně KhKV KSČM

Doprava

Letošní mímá zima bez sněhu a náledí je k dopravcům velmi příznivá. I my občané čím dál více využíváme své automobily pro cesty za nákupy, k lékaři nebo zábavou. Po silnicích tak neustále proudí kolony sem a zase tam. Na mnohých hlavních trasách je předjíždění takřka nemožné pro neustálý proud aut v protisměru. Mnohde se kamionová doprava přesouvá i na silnice druhých a třetích tříd, které nejsou na těžký provoz velkých aut stavěné. Krajnice jsou vymačkané, různě záplatované a jízda po takových cestách není zrovna příjemná.

Moderní společnost žije a pracuje na kolečkách. Lidé se přesouvají auty za prací, zboží se již nehromadí ve skladech a ve velkém nerozváží, ale operativně se vozí dle potřeby a objednávek. Kamiony jsou pohyblivými sklady, které neustále pendlují mezi různými výrobci a prodejci. Bez čtyř a více kol je dnešní společnost nemožná. Již se nenakupuje v centrech měst či v blízkém okolí bydliště, ale musí se jezdit za nákupy do nákupních center na krajích měst.

Stát, kraje, ale i města se snaží podporovat veřejnou dopravu, a tím snižovat přepravu osob soukromými vozidly. Bohužel, po privatizaci autobusové dopravy, ale částečně i železniční dopravy jsou tyto služby čím dál dražší. V našem kraji stouply za poslední volební období náklady na dopravu z rozpočtu kraje z 260 mil. Kč na 460 mil. Kč.

Pokračování na str. 2

Příčiny a důsledky rozpadu jednotné regionální ceny pro vodné a stočné na Rychnovsku

Dodávku vody a její odvádění zajišťuje pro Rychnovsko AQUA Servis Rychnov a.s., kde obce, vlastníci 34 % akcií pronajaly svoji infrastrukturu AQUA Servisu, který jim platí nájem, ze kterého by obce měly udržovat, případně rozvíjet svoji infrastrukturu. Většinu 66 % akcií vlastní rakouská firma Energie AG Bohemia.

Pomírně nyní příčiny předání provozování vodohospodářských soustav zahraničním společností a odcházení jejich zisků do zahraničí.

Za rozbitím plošné regionální ceny, rozuměj zprůměrované ceny pro celý region a jejím nahrazením takzvaných „cenových unií“ každá se svou cenou danou tržbami a náklady toho kterého regionu stojí v současné době **ztráta solidarity napříč celým regionem**, vždyť každá oblast má jiné přírodní podmínky, jiný počet obyvatel a tím jinou rozlohu území, jiný objem odebírané vody, atd. Pochopitelně soustředění odběratelů na menší ploše má vliv na nižší náklady a vyšší tržby, a tím na výslednou nižší cenu vodného a stočného.

Konkrétně v případě dodávky pitné vody tak vzniklo pět cenových unií

(Rychnov a obce, Dobruška a obce, Kostelec a Tutleky, Císařská studánka a Dřížná, Doudleby a Záměť) se svou cenou a pět dalších samostatných cen pro vodné uplatňované v rámci svazku obcí Tichá Orlice, Obecní voda, Křivina a obcí Bolehošť a Lípa nad Orlicí obsluhovaných AQUA Servisem.

Aby toho nebylo málo, tak kromě Opočna a Vamberka, které již z dřívějších provozují vodárenskou soustavu samy, chtějí samostatně bez AQUA Servisu provozovat vodárenskou soustavu také Císařská studánka a Rychnov n. Kn.

Z výše uvedeného je zřejmé k jaké roztržitosti využívání vodních zdrojů dojde. Na této situaci se podepsaly předchozí vlády, které předaly do regionů vodní hospodářství a regiony využily nabídek zahraničních vodárenských společností na provozování jejich vodárenské soustavy, protože na to nebyly připraveny. Výsledkem je odplývání zisků do zahraničí a přitom jde o zisky vytvářené na našem přírodním zdroji.

Z tohoto důvodu se nemůžeme divit tlaku některých obcí a regionů na vlastní provozování vodárenské soustavy. Ale bude tato roztržitost ekonomicky

výhodná jak z hlediska využívání zdrojů a údržbě vodárenské infrastruktury?

Na otázku jaké jsou cesty na příklad k vytvoření české Okresní vodohospodářské společnosti okresu Rychnov nad Kněžnou neumím odpovědět. Rozhodně by se touto otázkou měli zabývat povolanější.

Konkrétně v Borohrádku došlo ke zvýšení vodného a stočného z 81 Kč/m³ na 92 Kč/m³ při 15% DPH. Od 1. 5. 2020 bude DPH snížena na 10 %, což znamená snížení ceny na cca 88 Kč, takže zvýšení oproti roku 2019 bude cca 7 Kč/m³. Pokud jde o stabilitu zdrojů podzemní vody je situace v Borohrádku vzhledem k velké ploše zalesnění vcelku dobrá, i když letos vlivem sucha byly vodní zdroje v blízkosti minima.

Z hlediska ceny nejde o nějak dramatickou situaci pro občana, ale stále zůstává odliv zisků do zahraničí a přitom by tyto zisky mohly být použity k řešení vodních zdrojů, na opatření k řešení sucha a zadržování vody v krajině v čemž nám zahraniční společnosti nepomůžou. Toto je ten hlavní úkol pro celou společnost.

Ing. Miroslav PALHOUN,
zastupitel Borohrádku za KSČM

PITNÁ VODA SNAD NAD ZLATO

➔ **Dokončení ze str. 1**

Náchodské Vodovody a kanalizace zvedly ceny o 5 % na 85,10 Kč. Odběratel s průměrnou spotřebou 88 litrů na den, zaplatí asi o 56 korun za rok víc. **Na Rychnovsku** drží obce v Aqua Servisu 34 procent akcií, zbytek ovládá rakouská společnost Energie AG. V lednovém Krajanu **Milan Novák**, člen rady, informoval, že město založí vodohospodářskou společnost, již se tak stalo. (Více o Rychnovsku v dalším přís-

pěvk.) O šest procent za vodné a stočné naplánovala **Vodohospodářská a obchodní společnost (VOS) v Jičíně** na 86,17 Kč. **Trutnovský VAK** plánuje zdražit o čtyři procenta na 82,95 koruny krychlový metr dodané a odkanalizované vody. Firma totiž potřebuje získat peníze na šedesátimilionovou investici do likvidace kalů v čistírně odpadních vod.

Královéhradecký kraj chce podpořit další zhruba tři desítky obcí při budování vodovodů, kanalizací a čistíren odpadních vod částkou 31 milionů korun.

Ochrana vody a vodních zdrojů je zájmem celospolečenským a komunisté

podali k projednání ve Sněmovně návrh na ústavní ochranu vody. Zatím zákon neprošel, ale bude projednán za účasti komunistů na ministerstvu zemědělství.

Stoupající cenu vody následují také dražší dodávky tepla, elektrické energie a zvyšování dalších místních poplatků – za odvoz odpadu nebo psa. Zvýšení důchodů i mezd je už vlastně tímto vyčerpané. **(vha)**

Doprava

➔ **Dokončení ze str. 1**

Dopravci využívají svého postavení a domáhají se, čím dál větších peněz za své služby, které pak ani nejsou kolikrát na požadované úrovni. Máme nyní nejnovější zkušenosti se soukromými dopravci na železnici, kteří nebyli na provoz vůbec připraveni. Privatizace takových systémů, jako je veřejná doprava, zatím nepřinesla kýžený výsledek ve zkvalitnění služeb, ale dochází spíše ke zdražování, chaosu a zmatkům.

Jsme pro vytváření autobusových dopravních společností pod hlavičkou kraje a jednotné železniční sítě. Podpora přepravy zboží po železnici by měla odlehčit silniční dopravě a zlepšit životní podmínky mnoha obyvatel obcí a měst, kterými přebujelá automobilová doprava vede.

Věra ŽIŽKOVÁ

Voda na křižovatce Koruna, která je občas dost ucpaná, ochlazuje v létě auta místo dětí na sídlištích... FOTO – archiv

» Z jednání krajského zastupitelstva

LOŇSKÉ FINANCE POSLOUŽÍ LETOS

První letošní jednání Zastupitelstva Královéhradeckého kraje bylo rychlé. Až na dvě hlasování byly návrhy široké krajské koalice většinově podpořeny. Zastupitelstvo vzalo na vědomí rezignaci MUDr. Leoše Hegera (TOP 09) a za něj nastoupil Mgr. Jan Grulich a složil slib.

Na úvod jednání náměstkyně hejtmána **Martina Berdychová (STAN+VČ)** oznámila úspěšnou reprezenaci na Hrách IX. zimní olympiády dětí a mládeže, kde se výprava Královéhradeckého kraje umístila na druhém místě (31 medailí). První náměstek hejtmána **Martin Červíček (ODS)** se pochlubil uzavřením smlouvy na veřejnou autobusovou dopravu za 8 mld. na 10 let, v osmi oblastech kraje bude zajišťovat dopravu 248 moderních autobusů. Také oznámil, že dálnice D11 od Trutnova má vydané územní rozhodnutí.

Velkou část jednání zahrnovaly úpravy rozpočtu a přesunování financí z loňska do tohoto roku. **Vladimír Derner (Koalice pro KHK)** uvedl dotační program pro podporu rozšiřujících sociálních služeb a podpora mateřských center. Ze státních prostředků dostane

kraj 960 mil. pro podporu sociálních služeb. Kraj žádá ještě o více peněz, ale zatím nejsou vyřešeny. Dotace by měly být rozděleny včas a transparentně. Neziskový sektor financuje kraj na celý rok. Finance pro obecní a krajské zřizovatele budou ještě dorovnány (vloni to bylo 50 mil., letos 30 mil.). Výsledky jsou na krajských stránkách. Aktualizace příslibu financování pro vyhlášení veřejné

zakázky pro Centrum komplexní podpory pro klienty se sluchovým postižením při VOŠ, SŠ, ZŠ a MŠ Štefánkova, pro nějž bylo určeno již 34 mil. a nyní dále 12 mil. **Jana Berkovcová (ANO)** se ptala, proč nebyly tyto náklady zahrnuty již do rozpočtu a nezpůsobilé náklady bude platit kraj. ANO se pak zdrželo v hlasování, ale návrh prošel. Obdobná situace byla k prominutí odvodu dotace a penále pro Biskupské gymnázium. Byly schváleny dotace na individuální účel pro MAS, svazy myslivců, sdružení hasičů..., včetně dotace proti vylidňování na Broumovsku, kterému to hrozí do 50 let. Převedené z roku 2019 bylo 200 mil. do zdravotnictví na přístroje a nábytek do Oblastní nemocnice. Náchod. Další úprava rozpočtu: navýšení o 1,38 mld. nedočerpaných prostředků z minulého roku. Kontrolní výbor konstatoval 12 včas nesplněných usnesení, bylo požádáno o prodloužení. Kritizována byla individuální dotace pro Mountfield HK, dotace pro mládež by měly být vedeny zvlášť.

Na závěr jednání se v diskusi probírala situace v železniční dopravě, kde zejména vagony, které vyhovují profilu trati, ale nemají bezbariérový vstup; problém jsou zavřená nádraží, když zavře pokladna. **Martin Červíček** slíbil nápravu při uzavírání příští smlouvy. **(vha)**

» Jednal KV KSČM

Zastupitelé KSČM podpořili strategický plán rozvoje Trutnova

Na konci roku 2019 se uskutečnilo zastupitelstvo města Trutnova.

Po mnoha letech kritiky schvalování rozpočtového provizoria byl tentokrát předložen ke schválení stan-

dardní rozpočet na rok 2020. Ačkoliv je v něm mnoho bodů, se kterými souhlasíme, tradičně jsme se zdrželi. Některé naše rozpočtové priority (investice) jsou dlouhodobě odlišné. (Rozpočet města je pro letošek schodkový – pozn. red.)

Většina bodů se týkala dotací pro sportovní, kulturní a další aktivity v našem městě. Stejně tak na sociální služby. Od nového roku bude zařízen Most k životu příspěvkovou organizací města, což je z našeho pohledu správný krok. Jedná se o důležité sociální služby pro občany v nouzi.

Hlasovali jsme, stejně jako v minulých letech, proti smlouvě o poskytování reklamních a propagačních služeb „stimulace veřejnosti ke sportu“. Jedná se pro nás o pouhé obcházení povolených

limitů dotací ve prospěch profesionálního basketbalu. Jde o podporu nad rámec limitů pro dotace ve výši více než 2 mil. Kč.

Všemi hlasy byl přijat nový strategický plán rozvoje města Trutnova na příštích pět let. Na jeho podobě pracovalo několik odborných skupin složených z veřejnosti, odborníků i zastupitelů.

Došlo k úpravě čtyř obecních vyhlášek do souladu s novou legislativou. Výjimku tvoří vyhláška o místních poplatcích za zpracování odpadu. V té po mnoha letech dochází k symbolickému navýšení poplatku o 5 Kč na měsíc a osobu, ale především jsou nově osvobozeni od poplatku všechny osoby ve věku nad 70 let, což kvitujeme.

Od ledna platí nové zásady pro čerpání dotací z rozpočtu města Trutnova. Na jejich úpravě se podílela především sociální komise a komise pro sport. Byla upřesněna kritéria přidělování a vyučování dotací. Navrhované změny jsme podpořili a upozornili na rozpor v navrženém textu, který byl následně přímo na jednání zastupitelstva upraven.

**Za klub KSČM
Iva ŘEZNÍČKOVÁ**

Na jednání pléna KhKV byly dva stěžejní úkoly: projednat přípravu akce ve Svojsicích a příprava krajské konference. V úvodu informovala předsedkyně o jednání Ústřední volební komise a stávající krajské i navržené zastupitelé připraví volební program.

Předseda klubu kr. zastupitelů za KSČM Otakar Ruml informoval o průběhu minulého zastupitelstva. Konstatoval spolu se Zdeňkem Ondráčkem, že existuje časový nesoulad mezi rozhodnutím Rady kraje a jednáními výborů, které mají dát stanovisko pro rozhodování Rady a zastupitelstva. Rada rozhodne dříve a nedbá na stanovisko výboru, porušuje tak zákon o krajích. Je pak nutné stále materiál sledovat, co je navrženo v usnesení. Z. Ondráček tak mohl zajistit zvýšení dotace pro Krajské sdružení hasičů KhK o 80 tisíc Kč, jak doporučoval výbor pro bezpečnost.

Organizační zajištění krajské a největší celostátní akce ve Svojsicích bylo po diskusi schváleno s možností výběru kulturních vystoupení. Program bude jako obvykle: kulturní vystoupení, mítink a diskuzní stan.

Byly schváleny pracovní komise pro přípravu krajské konference (15. 2.) a příprava bude dokončena na únorovém jednání KV. Ve třech okrscích budou senátní volby. Navržení kandidátů budou ještě schváleni ÚV. Ve volebním obvodu Trutnovska kandidáta nepostavili. Zdůrazněna byla preference volebních materiálů s jednotnou grafikou. **(vha)**

KOMUNISTÉ ZHODNOTILI PRÁCI A CHYSTAJÍ SE NA XI. SJEZD

Komunisté Královéhradeckého kraje se sešli v lednu na čtyřech na okresních konferencích. O rychnovské okresní konferenci jsme psali v minulém Krajánku. Po zhodnocení dvouleté činnosti okresních organizací byly navrženy a zvoleny okresní orgány, dále delegáti na XI. sjezd KSČM, zástupci v krajském výboru a v ÚV KSČM. Důležitou součástí jednání bylo navržení kandidátů do Senátu a do krajského zastupitelstva, konečnou podobu kandidátky zvolí únorová krajská konference. Komunisté se vyjádřili k dokumentům chystaným ke sjezdu. Hosty na konferencích byli Václav Ort, Věra Žižková a Zdeněk Ondráček.

Na Trutnovsku dobře pracují střediskové rady

TRUTNOV – Jedenačtyřicet delegátů schválilo přednesené zprávy a tajnou volbou zvolili předsedu OV ze tří návrhů, opět Jaroslava Ondráčka ml., kandidáty do krajského zastupitelstva v čele se Zdeňkem Ondráčkem, delegáty na sjezd a návrh na předsedu ÚV KSČM Vojtěcha Filipa. Podpořili i kandidaturu Zdeňka Ondráčka na předsedu poslaneckého klubu KSČM, na lídra krajské kandidátky a na člena ÚV KSČM.

Než začala konference...

V projevu předseda OV připomněl nedávnou historii rozvoje za socialismu a propad, který nastal po roce 1989. „Není hromadná výstavba bytů, dálnice se vlečou a dochází k výraznému překrucování historie, bezpečnostní situace v Evropě se zhoršuje...“ uvedl. Zhodnotil činnost pěti střediskových rad, které se podílejí na stranickém životě. Daří se

uskutečnit dvě velké akce pro veřejnost – pietní akt Odolov, na němž spolupracují starostové okolních obcí, a setkání na Pomezích Boudách. OV KSČM nebude stavět kandidáta do senátních voleb, pro trvale nízké volební výsledky. Názoru oponoval v diskusi **Slavomír Brádlér**, který vidí „přínos ve volební kampani, kdyby pro Senát proběhla“. Malá úspěšnost v těchto volbách by neměla vést k rezignaci. Spolupracují úzce s KČP, podporuje pionýrskou skupinu Podskalák. OV si klade za cíl zlepšení přijímání členů, obranu historie a působení na mladou generaci, kterou zařadili na krajskou kandidátku.

Diskusi otevřel zajímavou otázkou **Jiří Maršík**: „proti komu se v současnosti komunisté vlastně vymezují?“ Nejsou to jen podnikatelé, ale také systém státu – až 40 % ze mzdy jde na různé daně a odvody, které se pak promítnou např. do církevních restitucí. **Otakar Ruml** viděl „příčiny slabých výsledků krajských voleb v příklonu veřejnosti k Babišovi a KSČM to stálo sedm křesel v kraji“, chválí činnost ZOO Dvůr Králové. **Zdeněk Ondráček** plánoval rozvoj území kolem památníku v Odolově, pozemek patří KSČM a mohly by tam být celoroční prvky, např. pro cyklisty. Spoléhá na pomoc lidí kolem sebe. **Jiří Cee** se domnívá, že je třeba „mladším pracujícím zdůrazňovat, jaké mají pracovní povinnosti a jaké sociální záruky“. □

Hledají nové cesty propagace strany

Konference OV KSČM v Náchodě, ve stranicky nejmenší okresní organizaci Královéhradeckého kraje s 24 delegáty, byla připravena na druhou lednovou sobotu. Do náhodského OV KSČM, do tzv. domečku, se sjeli kromě delegátů i kandidáti do krajských voleb.

Dlouholetá předsedkyně OV **Soňa Marková** ve zprávě OV posoudila uplynulé dva roky a nastínila cesty příští kampaně pro krajské volby i nutné změny ve stylu práce KV. Poděkovala aktivním členům a tajemníku **Jiřímu Žočkovi**, na němž – a jeho manželce – leží velká část stranické práce i chod internetových stránek. Do dalšího období ve zprávě podpořila V. Filipa za předsedu ÚV KSČM a předsedu klubu poslanců by neměnila. Na jednání se rozeběhla živá diskuse, v níž se třibily názory a vysvětlovala stanoviska k připravovanému XI. sjezdu KSČM, diskutovalo se, proč se úsilí ve volební kampani do EP nepovedlo přetavit do více hlasů pro KSČM.

V diskusi nový předseda ZO v Červeném Kostelci **Michal Kúrthy** připomněl, že „méně informovaná veřejnost si myslí o ANO, že je vlastně nová komuni-

stická strana“ a mladí se pro obavy o práci ke straně nehlásí. „Musíme agitovat ve veřejnosti, ne mezi sebou, cesta k občanům vede například i přes práci v komisích místní samosprávy, nebo ve spolcích i v založení občanského spolku pro prosazení důležité záležitosti,“ řekl **František Rázl**, iniciátor spolku Za obchvat Náchoda. **Zdeněk Ondráček** upozornil na úskalí poslanecké práce a rizika vnitřní bezpečnosti státu. **Věra Žižková** rozebrala závažnost krajských voleb a sestavení kandidátky,

rovněž zmínila cesty naší agitace prostřednictvím internetu. **Jiří Žoček** připomněl těžkosti OV v devadesátých letech, které mohou vést i k volebním neúspěchům. **Václav Ort** zdůraznil to, že se „nemáme za co v ekonomice stydět, hospodaření je třeba držet pod kontrolou centra a respektovat závěry sjezdu bez osobních urážek“. Delegáti zvolili Soňu Markovou opět předsedkyní OV, za členku ÚV KSČM, podpořili ji na funkci krajské předsedkyně i jako vedoucí kandidátku pro krajské volby 2020.

Jičínští komunisté mají dobré vztahy s německou levicí

Okresní konference KSČM Jičínska se uskutečnila v sále Českomoravské myslivecké jednoty v Jičíně. Jako „dělnický“ předseda bude pokračovat ve třetím volebním období Petr Typlt. Obměnou prošel okresní výbor i jeho komise a bude pracovat bez výkonného výboru v 15 členech. Na kandidátce do krajských voleb za Jičínsko byl do čela zvolen Václav Ort (tč. místopředseda ÚV KSČM), druhou v pořadí byla zvolena Marcela Kováčiková, pracovnice DD, stávající krajský zastupitel Otakar Ruml se stal náhradníkem. Delegáti navrhli na lídra krajské kandidátky a též do funkce ve VV ÚV KSČM poslance Zdeňka Ondráčka a do ÚV KSČM Václava Orta.

Zdeňk Ondráček, Věra Žižková a Petr Typlt na konferenci.

Ve zprávě o činnosti okresní organizace hodnotil předseda **Petr Typlt** zejména méně úspěšné dvojí volby – obecní a evropské – a hospodaření organizace, kde

se vyskytly problémy, které překonali. „Postupně zvelebujeme budovu OV a pronajímáme prostory. V okrese se daří pořádat akce pro veřejnost, např. velké MDŽ ve Valdicích,“ uvedl.

Navrhuje pokračovat v oslavě prvního máje u budovy na dvorku, uspořádají též akce k připomenutí 75. výročí osvobození. OV Jičín se pravidelně účastní i mezinárodních aktivit SFEL-r v Německu a spolupořádá eurokemp. Ke sjezdu dal OV návrhy ke stanovám a podporuje program připravený ÚV.

Je třeba znovu oslovit širší veřejnost

HRADEC KRÁLOVÉ – V historické budově U Švagerků v Hradci Králové se sešlo 35 delegátů. Svoji kandidaturu na předsedu ÚV KSČM přijel zdůvodnit potřebou změny stranické práce i forem volební agitace poslanec **Leo Luzar**. Delegáti okresní konference kandidaturu **L. Luzara** nepodpořili a na předsedu ÚV KSČM navrhli **V. Filipa**, na místopředsedkyni **K. Konečnou**.

Ve zprávě o činnosti okresního výboru rozebrala předsedkyně **Taťána Lankašová** stručně mezinárodní situaci i podstatu EU, kdy si větší národy diktují. Veřejnost je ovlivňována podle pracovních představ o současnosti a „naše schopnost oslovit veřejnost polevila“. Zprvu nadějní mladí lidé stále hledají svoji roli ve straně. Z variant programových dokumentů sjezdu okres podporuje návrh aktualizace programu. Vzhledem k možnostem stárnoucí členské základny, jsou aktivity omezené, ale např. historická budova OV je stále dobře udržovaná díky

práci **L. Fialové** a dost členů je ještě aktivních včetně zastupitelů.

V diskusi **Zdeňk Ondráček** zmínil slabé výsledky hradeckého okresu hlavně ve volbách do europarlamentu. **Věra Žižková**

Předseda pochválil **Miroslava Bartoně** (92), který uskutečnil mezi seniory mnoho besed o historii.

V diskusi soudruzi hovořili o potřebě obměny funkcionářů za mladší a o nutnosti je na funkci připravit, s mladšími je třeba pracovat. Na kandidátce jsou kandidáti pod padesát let věku. **Václav Ort** informoval o ekonomické situaci strany. **Otakar Ruml** hovořil o krajské politice, kdy „současné koalici opravdu peníze nechybí, jediné v sociální oblasti“; zdůraznil, že v krajských volbách půjde o každý hlas, abychom obhájili čtyři zastupitelská místa, nebo přidali další. Krajská předsedkyně KSČM **Věra Žižková** poděkovala všem členům za práci, vyjádřila „potřebnost kolektivní práce bez prospěchářství“. **Zdeňk Ondráček** hovořil o překrucování dějin, které nemůžeme dopustit, zmínil významné krajské akce a vyzval k účasti na nich. Přál si, aby se do krajského zastupitelstva dostali lidé, kteří „musí skutečně na kraji umět pracovat“. Poděkoval **O. Rumlovi** za vedení klubu a pomoc, které se mu od něj dostávalo.

v diskusi zdůraznila, že by ráda dosáhla „většího stmelení okresů v kraji a vzájemné podpory při pořádaných akcích“. V diskusi **Taňa Šormová** apelovala na to, abychom mladším soudruhům vytvořili vhodné podmínky pro stranickou práci, a vyzvedla význam práce i v místní samosprávě. O té hovořil i **Rudolf Šikula**, tam je k občanům nejbližší. Navrhuje „mladé oslovovat a pracovat s nimi pravidelně a citlivě“. **Milan Špás** odsoudil to, že se neumíme shodnout, že strana drží aparát jako za bývalého stavu členské základny, kraj okresu málo fandí a nelze mít kandidátku v čele s důchodci. **Lubomír Štěpán** hovořil o práci ve městě, kdy tři zastupitelé „slouží“ každý ve dvou komisích, jsou však ve městě vidět. **Václav Ort** v diskusi kritizoval ztrátové hospodaření některých okresů.

V tajné volbě delegáti zvolili pořadí kandidátky do krajských voleb v čele s **Taňou Šormovou**. (Mezi kandidáty jsou i dva třicátníci.) Ve funkci předsedkyně OV KSČM potvrdili **Taťanu Lankašovou**, která bude vykonávat funkci jako neuvolněná, doporučili na předsedkyni kraje **Soňu Markovou**. Delegáti zvolili **Lubomíra Štěpána** členem ÚV KSČM a za kandidáta do senátních voleb.

Stránky připravila **Mirka VOHRALÍKOVÁ**
FOTO – **Alena KAŇKOVÁ**

NEJLEPŠÍ VÝSLEDKY KRAJSKÉHO HOSPODAŘENÍ

V loňském roce díky velmi příznivému hospodářskému výsledku dosáhli kraje rekordních příjmů v daňové oblasti. Původně schválený rozpočet ve výši 4 130 mil. korun byl překročen o 831 mil., a tím kraj dosáhl celkových příjmů 4 961 mil. Kč. Je ale ovšem nutno podotknout, že tento vysoký přebytek byl i mírně plánován (tzv. konzervativní rozpočet). Celkový výsledek hospodaření je předpokládán ve výši kolem 200 mil. korun přebytku.

Tyto pozitivní hospodářské výsledky se významně projevily v průběhu finančního roku, kdy uvedenými prostředky byly zrekonstruovány a opraveny za 1,1 mil. korun krajské silnice, dále se podle plánu podařilo proinvestovat v nemocnici Náchod celkem 650 mil. Kč, bez zapojení připraveného úvěru. Je nutno rovněž připomenout, že v tomto roce se kraj rovněž plně oddlužil. Dále se rozjely

investice v nemocnicích Jičín a Trutnov. Kraj rovněž vlastní přibližně 300 nemovitostí v oblasti školství, kde bylo prostřednictvím i zapojením evropských prostředků zainvestováno na půl miliardy.

V letošním roce se předpokládá v náchodské nemocnici investovat kolem 650 mil. Kč. Počítá se se zapojením 400 milionového úvěru. V tomto roce bude dokončena také lékárna a vrátnice v jičínské nemocnici a po několikaletých odkladech se započne bourání a rekonstrukce staré interny.

Přes pozitivní výsledky kraj zůstává dlužen investice do sociální sféry (domovy důchodců, LDN). Náš kraj má v průměru nejstarší obyvatelstvo z celé republiky a v současné době chybí v sociální péči skoro 1000 lůžek.

Petr KEBUS,
člen finančního výboru
Královéhradeckého kraje

U Švagerků přežili komunisté sametovku

Nedávno se mě ptal jeden známý, jak to bylo tenkrát po 89. s umístěním sekretariátu OV KSČ v Hradci Králové. Říkám mu „Z hrušky se padá na zem blbě“. Ale vážně.

Více o domě U Švagerků v přelomové době v publikaci: Milan Špás a Jaroslav Štraif, Dům ve Všehrdově ulici, 2016, vydal OV KSČM Hradec Králové, kapitola Jak jsme nabrali dech.

OV KSČ sídlil v roce 1989 na tehdejší Gottwaldově, dnes Ulrichově náměstí, v budově tzv. Steinského paláce. Bylo jasné, že v celkové atmosféře konce roku 1989 a počátku roku 1990 bylo další působení stranického sekretariátu v této budově nemyslitelné. My jsme v té budově působili ve smluvním vztahu jako nájemci, byli jsme tam v nájmu. Nic nebránilo tomu, abychom ji opustili. Přestěhovali jsme se dočasně do budovy Krajského výboru KSČ v Kydlinovské (dnes Vonkově) ulici za Vertexem.

Souběžně jsme však hledali objekt, který bychom koupili do vlastnictví. Hledali jsme takovou nemovitost, ve které bychom bez omezení mohli vyvíjet vlastní politickou i zájmovou činnost, mohli tam organizovat besedy, setkání, schůze, prostě aby měla komunistická strana v Hradci Králové, ne palácové, ale důstojné zázemí. Nechtěli jsme skončit tak, jak si to někteří tehdejší představitelé přáli, někde na rohu místo nějaké mlékárny, či prodejny zeleniny, jako v některých okresech v republice.

Návrhů tenkrát padlo několik. My jsme však s Milanem Špásem, který byl mým zástupcem, měli jasno. Uskutečnili jsme setkání s tehdejšími vedením města Hradec Králové ve zchátralé, staré budově na Pražském náměstí, mimo centrum města, kde se nacházel depozitář Muzea Východních Čech, bylo zde Muzeum dělnického hnutí a provozovala se zde hostinská činnost.

Budova nebyla v dobrém technickém stavu. Na některých místech to vypadalo, že brzy spadne. Městská delegace vše důkladně prohlédla a konstatovala, ➤

MASOPUST

Buchy, buch buch
otevřete dum,

otevřete všechna vrata
na návštěvu jde k vám chasa.

Na zápraží
hudba hraje,

masek rej
tu v kole pje.

Pití jídla
všeho dost,

máme přece
masopust.

Masopustní veselí
je ho plně stavení.

Jan DAWIDKO

LÉKÁRNY

Nevím jak vy, ale já mám takovou zkušenost, že málokdy dostanu předepsané léky „na první pokus“. Téměř ve všech případech jsem odkázán slovy: *Nemáme, ale my vám léky objednáme a přijďte si pro ně zítra.* V lepším případě odpoledne. Jsme s manželkou nemocní a každá návštěva lékárny je pro nás obtížná. A tak jsme nuceni si vždy telefonicky léky objednat. Pátral jsem, proč nemají běžné léky na skladě a zjistil jsem, že lékárně se nevyplatí léky platit a skládat. Lepší je si pro ně poslat auto...

JiK

POTŘÍKRÁLOVÉ ROZJÍMÁNÍ

Já starý nepoučitelný trouba, zkrátka hňup,
jsem se domníval, když vypáčili
pravověrní z lidu této země miliardy,
že Ti teď pustí chlup
a věnují část těch prostředků na pomoc
potřebným a na opravu kostelíků,
kaplí a zvoníčků,
ale oni pošlou malé chlapce po žebrotě,
aby vybírali od lidí v té zimní slotě
milodary na charitu.
A tak Kašpar, Melichar a Baltazar
pro pány biskupy a preláty shání
odpustky za jejich hříchy.
Jak papež František řekl, mají jich
na svědomí celou řádku.
A ani se za ně nestydí...

Jiří KNOPP

U Švagerků přežili komunisté sametovku

že úroveň odpovídá postavení komunistické strany ve společnosti. My jsme to nijak nekomentovali. Věděli jsme však jedno. My se budeme vracet na místo, odkud levicové hnutí na Hradecku začínalo. Vrátime se do míst, kde byla komunistická strana ve dvacátých letech minulého století na Hradecku založena. Budovu U Švagerků jsme koupili za peníze členů komunistické strany z okresu Hradec Králové. Budova se stala vlastnictvím komunistů.

Pustili jsme se do oprav. Milan si vzal celou organizaci rekonstrukce budovy na starost. Pomáhal, kdo měl ruce a nohy. Někdo odbornou, někdo pomocnou práci. Kdo nemohl, tak přispěl finančně. Netrvalo dlouho a mohli jsme začít v historickém objektu opět organizovat levicová setkání. Sluší se znovu poděkovat všem, kdo se na rekonstrukci Domu U Švagerků podíleli.

Asi nejnámějšími a nejoblíbenějšími akcemi se brzy staly tak zvané Hradecké čtvrtky – tedy setkání levicově smýšlejících občanů s představiteli veřejného, politického a kulturního života. Z dlouhého seznamu těch, kteří přijali tehdejší pozvání bych chtěl připomenout zejména: Hanu Entlerovou, Vojtěcha Filipa, Miroslava Grebenička, Zdeňka Hábu, Jaroslava Jenerála, Pavola Kanise, Lubomíra Lédlu, Jiřího Machalíka, Petra Majcharčíka, Miloslava Ransdorfa, Jindřicha Řehořka, Richarda Sachra, Jiřího Svobodu, Miroslava Štěpána, Jaroslava Štraita, Jiřinu Švorcovou, Radima Valenčíka, Jana Vodehnala a mnoho dalších. Někteří již bohužel, nejsou naživu.

Setkání Hradecké čtvrtky, kterých se účastnili lidé z širokého okolí východ-

ních Čech, měla neopakovatelnou atmosféru. Velký sál vždy doslova „praskal“ ve švech, nebylo kam si sednout. Pamětníci pamatují, jak se musela budova U Švagerků „nafouknout“ a vnitřním televizním okruhem pustit přímý přenos do malého sálu a dalších místností v prvním patře. Mnohým z nás ta setkání dodávala nové informace, dalším inspirace a také povzbuzení pro další činnost.

Vzpomínám na videopozdrav jednoho z prvních předsedů ÚV KSČM – levicově orientovaného filmového režiséra Jiřího Svobody. Tenkrát v dubnu 1992 nám, hradeckým komunistům vzkázal: „Domnívám se, že tato tradice Setkání U Švagerků jednou vstoupí do historie, protože právě hradečtí komunisté byli jedni z prvních, kteří pochopili, co se v naší společnosti změnilo, co je potřeba změnit v naší práci, co je potřeba změnit v činnosti strany. Že už opravdu nevystačíme pouze s nějakými proklamacemi, s nějakými tištěnými programy, ale že potřebujeme především blízký styk s lidmi, práci mezi lidmi. Přál bych si, aby podobná zařízení a setkání, jakými jsou ta U Švagerků nebyla jenom v Hradci Králové, ale aby byla i v dalších místech v Ostravě, na Kladně, v Ústí nad Labem, Českých Budějovicích, zkrátka abychom vaše zkušenosti byli schopni promítnout do života celé strany.“ Tolik Jiří Svoboda.

Já jen dodávám. Tehdy i nyní to je především o hlavě. Co dělat, jak to dělat a s kým to dělat. Nebylo to lehké tenkrát, není to lehké ani teď. Samet byl a je drsný.

Vladimír HRUBEŠ

Anežka Malá (7. 1. 1910 Smiřice – 24. 11. 1942 Berlín-Plötzensee)

si zaslouží nejen narozeninovou kytici, ale 1000 růží za svoji statečnost v nerovném boji s nacisty. Škoda, že jsme na ni, dokonce i v rodném městě, pozapomněli. Nadšená a obětavá organizovala ve východních Čechách materiální pomoc španělské Lidové frontě, zastávala se práv textilních dělnic od Sehnoutků, bojovala za záchranu ČSR před Hitlerem. V březnu 1939 stála u zrodu krajského ilegálního vedení KSČ a zajišťovala spojení s Prahou. Jako jediná unikla v listopadu 1940 gestapu a dalších sedm měsíců pracovala v ilegality ve východních Čechách a v Praze. Tam ji zatkl královéhradecké gestapo. Bili ji, nezradila. Skončila pod sekerou. Čest její památce s velkou omluvou. Jediné Haló noviny si vzpomněly.

Jaroslav ŠTRAIT

www.kscmrhk.cz

KRAJÁNEK – měsíčník z Královéhradeckého kraje, ročník 21. Toto číslo vyšlo v únoru 2020 v Hradci Králové. Evidenční číslo: MK ČR E 10060. Vydává Královéhradecký krajský výbor KSČM, Všešrodna 194, 500 02 Hradec Králové. Redakce, tel.: 608 476 828. Příspěvky posílejte do 15. dne v měsíci na výše uvedenou adresu, nebo na e-mail: krajaneke@volny.cz. Neoznačené snímky jsou volně přístupné nebo v majetku redakce. Nevytisknuté příspěvky zasláné do Krajánku budou zveřejněny na webu <http://kscmrhk.cz>.

►►► SPOLEČENSKÁ KRONIKA

TRUTNOVSKO

V únoru oslaví **Karel Petr** z Vlčic 65 let a **Karel Bohouš** ze Zacléře má osmdesátku. **Jana Vořechovská** z Úpice má sedmdesát. **Jaroslav Rais** ze Dvora Králové nad Labem oslaví osmdesátiny. * Oslavencům přeje OV KSČM Trutnov dobrou náladu do každého dne a uchování zdraví do dalších let.

KRÁLOVÉHRADECKO

V lednu oslavili sedmdesátku **Oldřich Macháček** ze ZO 57 HK, **Vladimír Hruběš** ze ZO 53 HK a **Miroslav Macháček** z Nového Bydžova. **Milena Nošková** z Hříbska oslavila 75 let a 85 let **Marta Šírová** ze ZO 93 HK. Devadesátiny oslavil **Josef Grunt** ze ZO 54 HK.

V únoru oslaví osmdesátku **Marie Skalická** z Nového Bydžova, 85 let **Stanislav Urban** z Předměřic n. L. a zasloužené devadesátiny bude mít **Stanislava Penzová** ze ZO 5 Hradec Králové. **Zdeňka Koukolová** ze Stěžer, členka LKŽ, oslaví semdesátiny.

Všem přeje OV KSČM a jejich ZO stále zdraví, optimismus a přátele kolem sebe.

RYCHNOVSKO

Josef Mládek z Častolovic slaví 85 let, **Vlasta Kuhnová** z Kostelce nad Orlicí oslaví 90 let a **Josef Hlava** z Ledců má osmdesátiny. **Vladislav Rohr** dosáhl věku 92 let, je z Rychnova n. Kn., a **Anna Solínová** z Albrechtic n. Orl. se dožívá 99 let. * OV KSČM přeje stále zdraví, štěstí, dobrou náladu a pohodu do každého dne.

NÁCHODSKO

V únoru se dožívá 75 let **Josef Švorc** z České Skalice, padesátiny oslaví **Věra Sachlová** z Náchoda. **Jaroslava Hladíková** z Nového Města nad Metují se dožívá 98 let. * ZO KSČM a OV KSČM Náchod všem přeje mnoho zdraví a štěstí v dalších letech.

JIČÍNSKO

Devadesátiny oslaví **Vlastimil Knap** ze Staré Paky. **Slávek Diabola** z Lázní Běláhořad očekává 85. narozeniny a 80 let **Václav Kašpar** z Chomutic. Svěžích 40 let slaví **Jaroslav Hermoch** ze Starých Smrkovic. * Všem jmenovaným přeje OV Jičín hodně zdraví a spokojenosti.

ROZLOUČENÍ

Dne 27.12.2019 jsme se rozloučili s **Ing. Vlastimilem Prouzou (80 let)**. Zemřel havíř, komunist, obětavý funkcionář. Na VUD pracoval jako technik, byl místopředsedou ONV, dlouholetým zastupitelem města Trutnova, po tři období krajským zastupitelem a po celou dobu byl místopředsedou OV KSČM.

V listopadu 2019 zemřel předseda ZO KSČM Holohlavy **Jaroslav Knejp**. OV KSČM Hradec Králové vyjadřuje hlubokou soustrast.

Dne 2. ledna 2020 zesnul **doc. Ladislav Nezkusil, CSc.**, učitel na VŠ, ve věku 98 let.

Za ZO KSČM Borohrádek jsme se v prosinci rozloučili s dlouholetým zasloužilým členem **Doc. Františkem Zoubkem, CSc.**, 93 let. V naší organizaci udělal spoustu práce.

ČEST JEJICH PAMÁTCE!

Záznamník babičky a dědečka

Dobré jitro, momentálně nejsme doma.
Po zaznění zvukového signálu zanechte prosím vzkaz:

- Jestliže jste jedno z našich dětí, zmáčkněte jedničku a dále číslo od jedné do pěti podle pořadí, jak jste se nám narodili, abychom věděli, koho z vás máme očekávat.
- Jestliže potřebujete, abychom vám hlídali vaše děti, zmáčkněte dvojku.
- Potřebujete-li si půjčit naše auto, zmáčkněte trojku.
- Jestliže potřebujete, abychom vám vyprali a vyžehlili prádlo, zmáčkněte čtyřku.

- Chcete-li, aby dnes u nás spala vnučata, zmáčkněte pětku.
- Jestli chcete, abychom vyzvedli vnučata ze školy, pak zmáčkněte šestku.
- Jestliže chcete, abychom uvařili na neděli nebo vám nedělní oběd doručili k vám domů, zmáčkněte sedmičku.
- Chcete-li se přijít najíst k nám, zmáčkněte osmičku.
- Potřebujete-li od nás peníze, zmáčkněte devítku.
- Máte-li v úmyslu pozvat nás na večeři nebo nás vzít na výlet, začněte hovořit, posloucháme!

Z facebookového „humorníku“
Zdeňky ŠÁROVÉ

Tradiční, už 28., ples pracujících se letos konal v Týništi nad Orlicí v nedávno zrekonstruovaném Kulturním domě. Když sečteme příjemné prostředí, výbornou hudbu skupiny Filipa Koláře, rytmické předtančení dětí z DDM Týniště ve stylu country (na snímku), bohatou tombolu a velmi dobře zvládnutou organizaci celé akce, nelze se divit, že přítomní hosté byli velmi spokojeni, dobře se bavili a protancovali své střívečky. Rádi, a ne poprvé, jsme mezi námi přivítali krajské zastupitele Tánu Šormovou a Otakara Rumla a předsedkyni KV KSČM Věru Žižkovou a také Luboše Bodláka, který za těch 28 let snad nevynechal ani jediný z celé řady plesů. Velké poděkování patří všem sponzorům za příspěvky na věcné dary do tomboly, organizátorům za přípravu a pořadatelům za dobře odvedenou práci v průběhu plesu.

Marie ONDRÁČKOVÁ

POZVÁNKY KRAJÁNKOVY DOBROTY Z JEDNOHO PEKÁČE

Portobello plněné bramborami

Pro 2 osoby:

- 2 velká portobella (hnědé žampiony), případně 4 menší, nebo bedly v sezóně ●
- 200 g vařených brambor
- 3 plátky anglické slaniny ● vejce ● lahůdková cibulka ● mletý kmín ● pepř ● sůl.

Z omytých hub vyviklejte nožky a nasekejte je nadrobno. Brambory nahrubo nastrouhejte, přidejte jemně nakrájenou slaninu, nasekanou cibulku. Směs osolte, okořeňte a promíchejte s vejcem. Směs na-

plňte hlavičky hub a dejte do pekáčku do středně teplé trouby péci. Houby pusť vodu, takže se nepřipečou. Podávejte obložené čerstvou zeleninou.

Vařila Taťána LANKAŠOVÁ

POZVÁNKY

* **Odpoledne k 77. výročí bitvy o Stalingrad: recital** paní **Nately Imědašvilli** a beseda o **Volgogradu** se koná v sále U Švagerků **ve čtvrtek dne 6. února 2020 od 16 hodin.** Vstupné dobrovolné. Zve KR Česko-ruské společnosti v HK a LKŽ

* **OV KSČM ve spolupráci s ČSŽ** pořádá dne **19. 2. v restauraci U Švagerků od 14 hod.** besedu s Městskou policií Hradec Králové na téma: **BEZPEČNOST SENIORŮ.** Všichni jsou srdečně zváni.

* **LKŽ HK** – Dne **6. 2.** se uvidíme na besedě a koncertu Švagerků, na **19. 2.** k bezpečnosti seniorů a **8. března** na Prodané nevěstě ve Filharmonii.

* BESEDA S KUBÁNSKÝM VELVYSLANCEM

23. března od 16 h.

v sále U Švagerků.

Pořádá KV KSČM

AKCE K MEZINÁRODNÍMU DNI ŽEN

* MDŽ na Královéhradecku

OV KSČM Hradec Králové zve své členky a členy na představení Smetanovy Prodané nevěsty v provedení úpického Spolku divadelních ochotníků Alois Jirásek z Úpice. Koná se **v neděli 8. března od 15 h. ve Filharmonii HK.**

* ZVEME NA TANEČNÍ ZÁBAVU

u příležitosti svátku Mezinárodního dne žen v sobotu **7. března 2020 od 18 hodin v sále Sokola Jezbiny.** Hraje oblíbený OK STYL, taneční vystoupení, bohaté občerstvení, vstupné 80 Kč. Srdečně zve OV KSČM Náchod, odvoz na požádání :-)

* **KSČM v Úpici pořádá odpoledne k MDŽ dne 7. března od 14 h. v kulturním centru.**

* MDŽ na Rychnovsku

Rychnov n. Kn. na OV – **6. 3. od 16 h.**
Týniště na Bobkárně – **6. 3. od 16 h.**
Dobruška, Hotel Dobruška – **5. 3. od 16 h.**
Bolehošť, areál Lipiny – **7. 3. od 13.30**

SPOLEČENSKÉ ODPOLEDNE při příležitosti MDŽ

se koná **14. března od 14 h. v KD Valdice,**

k poslechu a tanci hraje OK STYL Náchod, bohatá tombola. taneční vystoupení. Ženy vstup volný a muži dobrovolné vstupné.

Zve LKŽ a KČP